

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Overlegorgaan Infrastructuur en Milieu
De heer J. Cohen, voorzitter
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

**Directoraat-generaal
Omgevingswet**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
D. Bres
T 06-20705976

Kenmerk
2018-0000248303
Uw kenmerk
IENM/BSK-2018/43818

Datum **08 MEI 2018**
Betreft Standpunten OIM betreffende Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Geachte heer Cohen,

Allereerst wil ik u nogmaals dankzeggen voor uw bijdrage, als voorzitter van het Overlegorgaan Infrastructuur en Milieu (OIM), aan het ontwikkelen van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Recent hadden wij een informatief en aangenaam gesprek over het proces van het tot stand komen van de NOVI, de rol van het OIM en aanbevelingen van OIM-deelnemers gericht op proces en inhoud van de NOVI.

Op uw verzoek reageer ik hierbij ook schriftelijk op uw brief van 21 februari 2018, waarin de standpunten en aanbevelingen van OIM-deelnemers zijn samengevat.

De OIM-deelnemers vragen om een richtinggevende visie, met heldere keuzes voor de lange termijn en leidende principes die gelden voor het maken van die keuzes. Dit deel ik. De NOVI moet geen blauwdruk worden, maar een richtinggevende nationale visie voor het Rijk, voor andere overheden en naar ik hoop ook voor maatschappelijke organisaties en burgers. Daarvoor is nodig dat de NOVI selectief is, een toekomstperspectief concreet gestalte geeft, nationale belangen benoemt en richtinggevende keuzes maakt op een aantal prioriteiten.

Veel OIM-deelnemers misten in de ambtelijke verdiepingsrapporten nog de notie dat het over transities gaat. Zij vragen om transitiebeleid met ruimte voor initiatieven uit de samenleving. De urgentie en het belang van maatschappelijke transities en van transitiebeleid moeten in de NOVI goed tot uitdrukking komen. Transities op het terrein van klimaat en energievoorziening, circulaire economie, woningmarkt, natuur en landbouw zullen in de NOVI als prioriteiten naar voren komen. Transities kunnen alleen tot een succes worden gebracht indien alle stakeholders daaraan een bijdrage leveren. De NOVI moet richting geven aan de benodigde veranderingen in onze leefomgeving.

Het belang van een heldere governance wordt door veel OIM-deelnemers benadrukt. Een governance die past bij het nieuwe samenspel tussen overheden, bedrijven en burgers op verschillende geografische schalen. Ik onderschrijf dit, een toenemend aantal maatschappelijke opgaven is alleen op te lossen wanneer gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk als één overheid samenwerken

met ook maatschappelijke partners en bewoners. Het is belangrijk dat relevante partijen, omwonenden en direct belanghebbenden zich kunnen identificeren met de ontwikkelingen in de leefomgeving. Dit betekent dat actieve betrokkenheid en participatie van relevante partijen bij gebiedsontwikkelingen noodzakelijk is.

OIM-deelnemers adviseren om omgevingskwaliteit als uitgangspunt te kiezen voor de NOVI. De kwaliteit van de leefomgeving zal een centrale plek krijgen in de NOVI. Hierbij wil ik uitgaan van een brede definitie van het begrip leefomgevingskwaliteit. Het staat zowel voor een veilige, gezonde woon- en werkomgeving als een goed economisch vestigingsklimaat. In de NOVI moet dat evenwicht goed doorklinken.

Vervolgproces en inzet OIM

We koersen naar een hoofdlijnennotitie na de zomer. In deze notitie wordt de richting van de NOVI helder gemaakt en worden de kwaliteiten van de leefomgeving, nationale belangen en prioriteiten vastgesteld. Daar waar nodig worden keuzes gemaakt en combinaties uitgewerkt. Ook worden gebieden gedefinieerd waar veel van de opgaven samen komen. In deze gebieden willen we de dialoog over de opgaven voortzetten, met de reguliere stakeholders, maar ook met personen uit het gebied. Ik kijk ernaar uit in deze burgerdialogen met het OIM samen te werken.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

